

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristop. no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim neupravičenim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Papež, Italija in ostali posebno katoliški svet.

II.

Smelo se mora tiniti, da sedanje razmere v Italiji ne izražajo volje italijanskega naroda v njegovi celoti. Glede na to okoliščino pa se prav navadnemu in ne posebno bistroumnemu človeku samo stavi vprašanje: Kako so mogle v Italiji pred očmi cele jako zavedne Evrope in družega, v poznanji vsega prava in v politiki zrelega sveta nastati te razmere?

Odgovor temu vprašanju je že težji, in jako teška so že raziskovanja, na podlagi katerih se more dati tak odgovor, ki ima v sebi temelj razsodbi, kaj ima vselej osodopolen upliv na kroge, ki so po njej zadeti.

Glede na to se mora v omenjenem pismu občudovati papeževa temeljitost in ganjajoč spoštovati njegovi ljubeči občiri na vse strani, kajti on izreka le splošno, da je sila in krivica, s katero je bila vničena papeževa svetna oblast, delo crkvenih sovražnikov in skrivnih družeb.

Tem obziram pa so ne čuti naklonjen vsakdo, in vsekako pride čas, da sploh krščanska in posebno katoliška družba spozna primerno, kakor jo, da z neizprosljivim pogumom in s krepko roko odséče roko, ki ga pohajuje.

Nemogoče je človeku, ker ni vsegaveden, kar naravnost izreči, kdo je začetnik in nevidni voditelj skrivnih družeb, ki so nastavile svoje izhode posebno tam, kjer vidijo, da na vidljivem stebru sloni krščanstvo: ali pravilni sklepi na resničnih podlagah nam kažejo, če ne, kdo je začetnik takih družeb, vsaj to, v katerih krogih se morajo iskati taki začetniki.

Sledé tem raziskovanjem in sklepom in naslanjaje so na noizpodbito resnične dogodke, ki nam jih kaže zgodovina, ki dandanj ni pristopna samo malokterim osebam, najdemo resnico, da začetniki rovarskih družeb, ki so kaj rade očajo na skrajno

veje človeškega društva, na duševno jako razvite, in spet na bogate, pa po njih mislih nerazvite narode, se nahajajo v malem rodu, kojega lastnost je bila že starodavnim gospodarjem zemlje poznana, in ki je že od tega roda samoga v svetem pismu zabilježena in z izgovarjanjem priznana.

Pa če tudi so v pridobivanju jako iznajdljivi Judje z lastno osebo in z lastnimi denarji nikdar in nikjer neopredelno in očitno ne spuščajo v nobeno nevarnost; mora vendar njih jako razvito koristolovje, ki zna celo po ostrimi meča pravice v kljub vsem postavam prav varno plesati, tudi pri snovanju in gojenju skrivnih družeb na lastni dobiček kazati, da oni nevidljivo vodijo skrivne družbe. In prav v Italiji so kakor navlaš pripravljena tla za tako gonbo, kakoršno napravljajo ti izrastki na socialnem životu.

Vendar po pravici hočemo hujši biti, kakor so „črni“ sami, hočemo omeniti, da judovstvo je bilo že iz začetka sovražno krščanskim spoznavateljem, da ta jeza in gnjev in srd in iz njega rastočo mrčenje na vse krščanstvo ima dvojin vzrok: versko sovražstvo in v judovski krvi globoko vkoreninjeno nagnjenost do koristolovja. Prvo (versko sovražstvo) je jasno izrečeno v judovskih verskih bukvalah, v Talmudu in so kaže v imenu „gojim“ (ptujec, nejud) in sodnijsko dokazane dogodbe, po katerih koljejo za svojo „pasho“ nedolžne nejudovske device in ne samo jagujeta kakor je v njihovi postavi predpisano; drugo (koristolovje) je lastnost vseh Abrahamovih potomcev in posebno Judov, katere lastnost ima najbolj priliko razvijati se s kupčevanjem, s katerim se oni bavijo do današnjega dne. Ta lastnost izvira iz naravne sebičnosti, ki je pri Judih prav velika in razvita, in vodi že od Abrahamovih časov sem do danes, katera se s človeškega stališča nikakor ne dajo opravičiti, če ne po naravnem in opravičenem čutu, da so si s tem ohranili obstarek, (kakoršne so laži iz bojazni 3) in pred kristusom po najvišem cilji Odraščanja. Taka dejanja pa so dan današnji neo-

- 1) Jezdra, gl. 4, v. 15, 19.
- 2) Mojz. V. gl. 16, v. 2.
- 3) Mojz. I. celo poglavje 20.

pravičena, guma in zavržljiva; a ljudje jih skoraj vsi pripisujejo Semitom, kojih glavni in edini zastopniki so dan današnji bogati in nepokorni 4) a vled prokletstva po lastni volji 5) zaničevani Judje.

V teh dveh lastnostih krvnih sovražnikov krščanskih, ki ségajo mnogo dalje, nego hoče Mojzsova postava, ki v višem namenu zabranjuje, da bi se Judje pomešali z drugimi narodi 6) in enake zapovedi Jozueta 7) in Jezdre, in dalje Mojzesova zapoved, da Judje od drugih narodov nimajo izposojevati si, ampak da nimajo oni drugim narodom posojevati, da si s tem pridobijo gospodstvo nad njimi, in ne da bi jim bili pokorni 8); v teh dveh lastnostih Judovskih je treba iskati skrivnih družeb, katero mikajo v fantaziji jako gorko romarske narode, posebno pa italijanski narod in glodé previdnosti pravoč zanesljive in lahkoverne Ruse. Pri tem se silita sovražnikov krščanstva krvoločna jeza in zavist, in ob enem se polni zméraj odprta mošnja, ki v varnosti pobira dobiček, kateri v splošnji zmošnjavi, nastali po dolgem prizidevanju (longa manu) mod duševno zapeljanimi ljudstvi, v njo prihajajo. Ruga in krohot se neprovidnim žrtvam, ki na lastno škodo v žrjavici za njo delujejo in slednjič večno pozabljeni žalostno ginejo.

Čehi na Slovenskem. (Konec.)

Kakor do Postojine, sprejemali so Slovenci brate Čeha tudi dalje povsod presrečno navdušeno in kolikor mogoče slovesno. Vsa sela ob železnici bila so okrašena z zastavami, zelenjem, vencii in s slavoloki; ljudstva pa je brezštevilne trume pričakalo njihovega dohoda, in je memo se vozečim moj pokanjem marnarjev presrečno nazdravljalo. Na postajah so jih pov-

- 4) Mojz. V. gl. 15. v. 6, gl. 23. v. 12.
- 5) Njegova (Kristusova) krv najpride čez nas in čez naše otroke (Mat. gl. 27. v. 25).
- 6) Mojz. IV. gl. 23. v. 9.
- 7) Jez. Mav. gl. 23 v. 7.
- 8) Mojz. V. gl. 15. v. 6. — gl. 28. v. 12.

LISTEK.

Životopis ranjkega Št. Kocijančiča,

prof. bogoslovja v Gorici, kakor ga je sam spisal.

(Dalje.)

Avgusta meseca je g. Mozetič res zapustil Gorico in se podal v Ameriko, jaz pa sem bil poklican na njegovo mesto s prvem novembrom leta 1846. Dne 27. maja 1847 sem se izpraševanju podvergel, in na to sem bil 16. decembra 1847. poterjen rednim profesorjem sv. pisma stare zaveze v goriškem Semenišču. O leta 1848 se izdajajo pastirski listi goriškega nadškofa tudi v slovenskem jeziku; poslovenovati jih moram jaz. To se je godilo ves čas, ko je nadškof Lušin živel, in še dvakrat pod Gollmayrom. Leta 1850 sem na prošnjo Paternollija še drugi del Soavetovih novel poslovenil in s prvim izdal leta 1851. z naslovom: „Podučne povesti spisal v laškem jeziku Franc Soave poslovenil Štef. Kocijančič z dodatkom.“ To leto sem poslal kratek sostavek v Zgodnjo Danico s katerim svarim, da naj se Razlagove Zvezdice Slovenski mladini ne priporočajo.

Meseca novembra 1851 sem prevzel semeniško knjižnico ali biblioteko; tu sem najprej poskerbel, da je bilo še 55 fl poslano Matici ilirski v Zagreb; 15 fl. so jih bogoslovci zložili, 40 fl. sem jih jaz iz svojega dal, kar je namreč še do 100 fl. manjkalo, da bode dobivala vse matično izdane knjige. Potem sem napravil neke naše slovenske bogoslovce, da so se lotili slovensko pisati, in so mi pomagali pri poslovenjevanju življenja svetnikov, ki ga je izdal ljubski knezoškof Ant. Slomšek, in pri

poslovenjevanju Gofina, ki ga je izdalo društvo sv. Mohora, katerega odbornik za Goriško nadškofijo sem bil jaz.

To leto 1851 sem tudi začel poslovenjevati L. Fleurya iz Talijanskega, in „Sveta povestnica“ jo izšla pri Paternolliju leta 1852; „Povestnica nove zaveze“ pa ravno pri tem, konec leta 1852.

Zadnji dan meseca avg. 1852. sem se čisto sam podal na popotovanje skozi Videm, Pontebo in Bolak v Celovec; od tam pa skozi Velikovec v Št. Andrej in daleč do Maribora, od kjer sem se odpravil po železnici skozi Gradec na Dunaj, in nazaj do Ljubljane, od tam pa s pošto skozi Ipavo v Gorico. O priložnosti tega popotovanja sem se osebno seznanil z g. Andrejem Einspielerjem, voditeljem koroskih Slovencev potem tudi z gosp. Šim. Rudmaš-em, šolskim svetovalecem; z gosp. Korelnom Robidom, benedikt. in prof. fizike itd. Bil sem tudi pri knezoškofu Slomšeku. V Gradcu sem se seznanil s tamošnjim bukvovcem Jožefom Sirolom, kteremu sem obljubil in potem tudi poslal iz českega propisane molitvene bukvice: „Mali zaklad duše“, za kateri rokopis mi je dal 25 fl.

Spisal sem te leta životopis mojega fajmoštra in dekana g. Jožefa Stibičelna, pri kterem sem najprej služoval in sem mu pridjal neke njegove pridige in dal to natisniti pri g. Paternolliju v Gorici.

Spisal sem malo hebrejsko berilo za mojo šolo, tiskano pri g. Jan. Seitz-u v Gorici.

Razun tega sem leta 1851 na višji ukaz spisal za ljudske šole „Sto povestic, berilo za otroke, tiskano v Terstu 1852.“ To je prvo moje delo pisano v tako imenovanih novimi oblikami. Potem sem se poskusil tudi v ilirskem narečju, ko mi je slavno znani Ivan Kukuljević Sakcinski,

načelnik društva za jugoslovensko povestnico iz Zagreba leta 1851 pisal, da bi mu odgovoril neka uprašnja tega društva. Jaz mu odpišem kratek ilirski list 26. lipnja 1851, ki je tudi tiskan v „Arhivu za povestnico jugoslovensku kn. II. str. 404.“ In ko mi je ravno ta gospod meseca oktobra 1852 vnovič pisal, da bi mu še na daleč dopisoval, sem mu napisal v slovenskem jeziku obširne odgovore na „pitanja društva jugoslovenske povestnice“, ktere sem poslal tudi v Celovec vredni „Slovenske Bčelo“, ktere so od začetka leta 1853. natisnane. Več drugih manjših in večih slovenskih odstavkov sem od 1851 začemši poslal v razne slovenske časnike, v Zgodnjo Danico, v Šolskega Prijatelja, v omenjeno Slovensko Bčelo; molčim od drugih latinskih deloma hebrejskih; mnogo spisov pa imam še doma shranjenih, ki javalne kedaj zagledajo beli dan.

Kadar so se v letu 1848 nepričakovane prekucije godile in so se po vseh slovenskih mestih slavjansko bralno društva ustanovljale, mi je goriški slavj. bralno društvo poslalo diplomu 6. gradna 1848. s katero me je imenovalo svojim častnim udom. Ali 1. dan aprila 1851 se je to društvo razšlo.

V letu 1852 pa sem bil izvoljen udom poljedolskega ali kmetijskega društva v Gorici in konec tega leta sem v Zagreb pisal, da bi me uverstili med pomagajočo ude društva za jugoslovensko povestnico.

Pisal sem predgovor k Blažičevi povestnici Goriške nadškofije; in k zgodovinskemu katekizmu, ki ga je izdal g. Anton Janežič.

Leta 1853 sem izdelal kratko povestnico pod imenom: Maria Cel nad Kanalom, v kateri govorim od vstanovljenja te kaplanije in božje poti.

(Nadalje prih.)

sod občinski zastopniki bližnjih županstev počastili s posebnimi nagovori. Čehi so potovali povsod mej Nemci ne da bi se bile kake neprijetnosti godile, mej Slovenci pa so bili neizmerno slavljani; le v našem Trstu je bila izjema.

Tržaški Slovenci so si tudi vse prizadevali, da bi brate Čeha dostojno sprejeli in pozdravili; a žalibog! zvezane so jim bile roke, da tega niso mogli storiti po zgledu bratov v Ljubljani. Vsegamogočni protivniki, liberalni — gospodarji v Trstu niso tega dopustili. Zarad tistih, ki prezirajo vse, kar je avstrijskega in slovenskega, niso smeli tržaški Slovenci odpreti svojega srca in razodeti svojih čutov tako odličnim gostom in jim dejansko pokazati, kako jih cenijo, spoštujejo in ljubijo.

Čehe na tržaški železnični postaji pričakovati ni bilo prepovedano; zato se je ob njih napovedanem dohodu 12. dne avgusta ob 7. uri zvečer zbralo ondot na tisoče Slovencev. Ko je vlak prisopihal ž njimi, je z obeh strani kargmelo „živio“, „slava“ in „na zdar“ klicev. Neizmerno pa je navdušenje vkipelo, ko so češki gostje izstopili in se približali. G. prof. Mandič jih je v imenu primorskih Slovanov z divnim govorom pozdravil, omenivši, da bodo ti dnevi primorskim Slovanom v večni spomin. Povdarjal je dalje naše politične in socialne razmere, koje niso dopustile, da bi bili Čehom na čast vse ono storili, kar je serce storiti željelo, ter jim se je presrečno zahvalil, da niso pozabili na Slovence ob skrajnej slovanskej meji, da so jih počastili s svojim pohodom. Potem so se gostje odpeljali v naznanjena jim stanovanja. O 1/2 9. ure sešli so se Čehi in Slovenci v čitalnici, da so se seznanili. Drugi dan so si ogledavali mesto in tržaške znamenitosti; zvečer so bili pa pri koncertu v čitalnici.

Ta koncert ostal bode izvestno vsem Slovencem in Hrvatom in pa tudi češkim gostom v neizbrisnem spominu. Policija je ta večer neumestno potencirala svoje delovanje. Izbrisala je iz programa vse slovanske točke, da je morala godba potem goste dolgočasiti z italijanskimi, madjarskimi in nemškimi skladbami. In kako je utemeljila slavna policija ta ukaz? Rekla je, da treba izbrisati vse slovanske točke iz programa, da bi s tem ne provocirali po nepotrebnem druge narodnosti. Ali koga, za Boga svetega, naj izživa slovanska godba v čitalniškem vrtu, kamor so imeli ustop samo Slovani? Morda policijske uradnike, katerih se je bilo toliko nabralo na vrtu in v dvorani, da je človeku kar sapa zastajala, ko jih je videl; kamorkoli se je kdo ozrl, povsod so bile uprte nanj pazne oči, in tanka ušesa vlekla so vsako besedo na se. Res je, Slovani v Trstu ne bodo mogli nikdar poplačati slavnej policiji vse tiste goreče ljubezni, ki jim jo je skazala za bivanja čeških gostov mej njimi!

Tržaški slovenski list „Edinost“ je izšel ta dan v krasni obliki s sledečim pozdravom:

„Presrečno pozdravljeni, bratje od Veltave in Labe, Sazave in Orlice!

Vi ste prišli k nam v imenu Svojega naroda, da nas ojačite v trdnem boju za svete narodne pravice; segli smo Vam v zvesto bratovsko roko, da okrepimo starodavno vez, katero si prizadevajo strgati naši protivniki.

Zaman je dan danes to prizadevanje; vstali ste Vi, vstali smo mi iz groba narodne nezavednosti; spojili, združili smo se duševno pod mogočnim okriljem matere Slave; pod njenim praporom lahko kličemo: In hoc signo vinces!

Luč svete vere in bratovske ljubezni sta Vam i nam prinesla blagovestnika, sveta brata Ciril in Metod. Hvaležno so ta najtežje darove sprejeli naši dedje ter jih Vam i nam kakor najdražjo doto zapuščali od roda do roda. Vaši i naši dedje so se ozirali proti nebu in klicali: Gospodi, pomiluj ny! Vaši i naši dedje so bili svobodni, mogočni i slavni.

A sovražnik ni spal, zavidljivo in srdito je gledal Slovanstva razvitek, njegovo srečo, trepetal pred njegovo veliko, sijajno in slavno bodočnostjo. Iz zasede je prežal, delal spletke in tajno koval spone predobro mislečim, mirnim, gostoljubnim Slovanom.

In prišli so časi nesreče, bede, hlapčevanja in bridke skušnje. Padel je Otokar drugi, zgubljena je bila bitka na Belej gori, raztrgano pismo česke svobode in bila je češka dežela, kakor pravi Kolar: „Nekdaj zibelka, zdaj grob češkega naroda.“ Sovražniki so v divjeje strasti kričali: Češki narod je uničen.

Nam Slovencec je bila usoda enako trpka. Pritiskani i napadani od vseh strani, zgubili smo nad polovico svoje zemlje in razkosani smo še dan danes tako, da je nam ena peruta zvezana, druga zlomljena. Napadal je naše dežele Turek celo stoletje, ko je bil na vrhuncu svoje moči in so pred njim trepetali trije deli sveta; a njegova moč se je razbila na hrabrosti, domoljubji in trdnjej veri naših očetov. Slovenski meč je obvaroval omiko severno-zapadneje Evrope. Danes ste Vi Avstriji straža na severju, mi na jugu.

No! češki narod ni bil uničen, slovenski narod ni ptopal! Pravični Bog je ohranil oba, ker sta trdno v njega verovala ter z svojo pravostjo, z duševnimi in telesnimi krepostmi zasedla v domačo zemljo zdrave korenike, iz katerih so pri prvem gorkejem solnčnem žarku pognale tako krepke mladike, da jih nobena zima več ne zamori.

Nesreča je Vas, vrli Čehi, i nas Slovence ojačila, okrepila in zmohila. Zdaj vemo, da se moremo naslanjati i zanašati le na se i na svoje brate, da je naša spasiteljica le slovanska vzajemnost, da nam sreča, blagost i slava cveto le pod perutami matere Slave.

To resnico je spoznal najprvi češki narod, od njega smo jo sprejeli mi Slovenci, ki smo bili vedno najmarljivši učenci češkega naroda.

Ta misel, ta čutila so Vas pripeljala v našo sredo, da kanete kapljo veselja v grenkega pelina kupo, katera se nam na starodavnem našem domu na mizo nosi, da v nas okrepite srčnost in pogum pri narodnem delu in boju. Zato, vrli bratje, hvala Vam, Bog Vas živi! Na zdar!

V nedeljo zjutraj odpeljali so se češki gostje s parnikom v Miramar, od koder so se vrnili proti jedni popoldne. Koj potem bil je skupen obed v dvorani. Pred obedom še bila je kratka, a prav neprijetna scona mej gospodom Ivanom Nabergojem in policijskim svetnikom G. Vidicem, ki se ni ves čas ni za korak oddaljil od družbe. Gosp. Nabergoj ga vpraša, ali je zraven kot privatna oseba ali v službi. Na to se pa gospod policijski svetnik raztogoti rekoč: da če je komu njegova prisotnost neljuba, da gre na namestništvo ter razpusti društvo. Gospod Nabergoj mu skuša dopovedati, da n'kdo ne protestuje, da je pa on mislil, da mu bode vender kot državljanu dovoljeno vprašati gospoda policijskega svetnika v gori omenjenem smislu. Gospod si ni dal dopovedati, ostal je pa vender le, če tudi ne prav v dvorani.

Po obedu vrstile so se napitnice. Prvo napil je predsednik čitalnice g. M. Polić presvetlemu cesarju, ne iz podlega servilizma, kakor je rekel govornik, ampak iz pravega moškega državljanskega prepričanja; napitnica bila je z velikim navdušenjem vsprejeta. Koj potem napije pa češkim gostom. Pozdravlja jih navdušeno, veseleč se, da so prišli v tako obilnem številu v borno našo zemljo, v katerej si mi z zakonom v roki, skušamo pridobiti one pravice, katere drugi narodi že davno uživajo. V tej borbi zanašamo se na pravičnost vladarja in zakonov, a še največ v svojo moč in vzajemnost slovansko! Na tej zemlji, za katero se sedaj borimo, kliče češkim bratom presrečno: Dobro došli!

Na to gospod Srb v kratkem a krasnem govoru razpravlja o naših in čeških razmerah ter pravi, da bodeta morala bratska si naroda češki in slovenski hoditi v bodoče jedno pot, ako si hočeta priboriti one pravice, ki jima gredo po državnih zakonih. Mej drugim dejal je tudi, da nas sedaj tirajo in preganjajo, ako pravimo, da smo Slovani. A prišel bode čas, ko bodo državniki v Avstriji Boga hvalili, da so njih podaniki, prav tako verni Slovani kakor drugod, spoznali bodo, da so baš Slovani njih jedina in najzanesljivejša podpora. Kakó bi pa tudi mi mogli biti kaj drugega nego Slovani? Slovani smo, in Slovani hočemo biti. Vzamejo nam lahko imetje, vzamejo nam hiše, pomečejo nas v temnice, ali čutov, čistih slovanskih čutov nam ne morejo izriti iz srca, ti nam ostanejo, ako nam tudi vse drago ugrabijo.

Gosp. dr. Schmaus izroči gospodu M. Poliću 150 gl'd., katere so nabralo Čehinje mej izletniki ter to svoto podirile družbi svetega Cirila in Metoda. G. dr. poslanec Iv. Nabergoj zahvali se na blagodušnem daru; naroči pa tudi predragim gostom, naj nesejo domovini svojej in narodu svojemu pozdrav sirote zemlje slovenske in zatiranega naroda slovenskega, a dajo naj svojim rojakom zagotovilo, da se hoče narod slovenski s češkimi še tesneje združiti, da hoče z njim živeti ali umreti!

Ko so Sv. Ivančani izvedeli, da pridejo Čehi tudi k njim, delali so v ta namen velike priprave. Postavili so slavalok, olepšali prostora travnik pri nekej gostilni z zastavami, nakupili so smodevika, da bi streljali itd. Hoteli so predrage goste prav prsrčno sprejeti, in glejte, ko je bilo že vse pripravljeno (celo noč so delali), oglasi se slavna policija na usta gosp. svetnika Vidica ter vso slavnost in tudi sprejem prepove!

Da si slavna policija s tem ni pridobila simpatij, si pač lahko mislite. Razburjenost mej narodom je bila velika. No, kaj je bilo storiti, molčati pa kolneč ubogati. Zastave morali so odstraniti, celo mlaje, na katerih so visele, morali so izrjaviti iz zemlje; gospod policijski svetnik Vidic vodil je osobno to prijetno in patrijotično delo! Ta čas se je ulila tudi huda ploha, vsi so utekli v bližnjo gostilno k „Aurori“. Ko so prišli češki gostje tje, svicala je godba: „Hej Slovani“, „Avstrijsko himno“, „Naprej“, „Hej Banovci“ in druge.

Ko godba preneha, pripelje g. prof. Mandič okolu 20 deklet v prekrasni okoličanski noši, jih predstavi rekoč: „Ker so naši prijatelji prepovedali okoličanom našim pozdraviti Vas, predragi bratje, kakor bi hoteli, prišle so te slovanske deklice, čiste kakor peča, ki jo nosijo na glavi, da Vam poklonijo cvetja v znamenje ljubezni, katero goji naš narod do Vas.“ Na to so deklice delile vsem navzočim šopke.

Gosp. dr. Schmaus se z lepimi besedami zahvali Svetoivančanom za prelep vaprjem. Gospa Neureutero vo pa napije slovenskim okoličan-

kam, ki so se danes tako lepo skazale, ter jim priporoča, naj ostaneje vedno zveste svojemu narodu. „Mi Slovani nočemo pridobivati si tujih zemelj, ali to, kar je naše, hočemo in moramo braniti do zadnjega zdihljeja“, rekla je mej drugim češka domorodka. Na to pozdravi še gospodičina Kobalova češke goste v imenu deklet. Predno so gostje odšli, ustopi še nek priprost človek na mizo ter s toplimi besedami priporoča vzajemnost slovansko in toži o zatiranji Slovanov v Trstu in okolici ter navaja kot najnovejši dokaz, prepoved današnje nameravane slavnosti. Potem vrnili so se vsi zopet v mesto.

O polnoci odpelja je ladja z češkimi gosti v Benetke. Na melo San Carlo zbralo se je mnogo ljudstva (in „špiceljnov“), da v zadnjič pozdravijo predrage goste.

Kar niso smeli tržaški Slovenci zvestim državljanom Čehom v čast prirediti, to priredili so jim Lahi v Benetkah; pečastili so jih s serenado. Pričrčali so se zdaj tudi naši bratje Čehi, da se z nami primorskimi Slovenci, zvestimi avstrijskimi podaniki postopa, kakor se s prusaki in lahoni ne. Neki odličen češki rodoljub je s solzami v očeh zdihlil: Ubogi tržaški Slovenci! Te besede izražajo, kar bode zgodovina pisala o žalostnem stanju primorskih Slovencev.

Pohod čeških gostov bo gotovo blagodejno in mogočno uplival na vzajemen razvitek obeh narodov, ker spoznala in prepričala sta se, da sta res brata, ki morata pronašati enako gorje in imata enake težnje — zato si bosta tudi po bratovsko pomagala.

Pohod Čehov na slovensko zemljo bo zapisan z zlatimi črkami v zgodovino slovansko.

Dopisi.

Iz goriške okolice, 28. avgusta. — 26. t. m. pohodili so g. učitelji letošnjega goriškega kmetijskega tečaja s profesorjem g. Žepićem posestvo na Vogerskem in v Prvačini g. grofa Coronini-ja iz Gorice. Slučajno prišla sta s prijateljem k gorej omenjenim gospodom ta čas, ko so pregledovali krasen in vzgleden vinograd pod gradom na Vogerskem. Nisem se mogel dosti načuditi, da tam — kjer je pred štirimi leti raslo pod prejšnjim oskrbnikom trnjo, osat in robidje — nahaja se pod sedanjim oskrbnikom g. Rubbijem dragoceni zaklad, trta polna zlato bliščočega grozdja, kolikor si ga človek misliti ne more. Mislim sem si, večjega in več ga niti v obljubljeni deželi ni moglo biti tačas, ko sta nosila dva moža po jeden grozd na drogu.

Pregledovaje razne vzgledno izpeljane vinograde, se mi ra reči, da kaj jednacega se teško vidi še kje drugod. Res so Latourjevi vinogradi v Rušiču, kakor tudi Levi-jevi v Villanovi kaj lepi, a Coronini-jevi na Vogerskem, osobito oni na novo zasajeni vinograd „Kokanj“ v Prvačini so odličnejši.

Preidimo v hlev. Glej, zopet čudo! Tolika množina lepo rejjenih krav, juncov in telic! Da, tak hlev je lahko vzgled vsaki kmetijski šoli! Srcé se v človeku smeje, ko tolikanj in tako lepó rejene živino vglada. Pač res, presrečen gospodar, ki zamore tako! A tužna mi duša! Radi bi tako imeli i mi vsi; a — imamo stražanje, ki nam zabranjujejo. Čast g. oskrbniku Rubbiju glede lepo urejenih vzglednih vinogradov, gledé lepe in dobro rejene živine! Visokorodni g. grof je lahko zadovoljen, da ima takega oskrbnika!

Koncem povabil nas je g. Rubbija v grad na kozarec rujnega. „Po tudapolnem dolu, se sladko počiva“, pravi pregovor; a jaz pa rečem, da po dolgraj, tudnej hoji se ga sladko pije — ako ga je — in ker ga je bilo, smo ga radi posrkali kozarček — za potrebo. Marsikomu se je, po potolaženej grlinej suši jeziček razvozlat in napil je drug drugu — osobito se je napilo vzglednemu oskrbniku, g. Rubbiju. P—ski.

Iz Sela, dne 24. avgusta. († Župnik Blaž Rijavec.) V nedeljo 21. t. m. zaspal je v Gospodu prečestiti gospod Blaž Rijavec, župnik Batujski. Že pred tremi meseci bil je prvikrat od mrtuda zadet, a kmalu si je vender zopet toliko opomogel, da je sam natanko in vestno, kakor vselej, svoje dolžnosti spolnoval. V sredo bil je še po opravih v Ajdovčini; v nedeljo zjutraj ob 6. uri je še maševal, a jedva je mašo dokončal, oslabil je tako da so ga morali na stolici domov nesti. Od tega trenutka ni več spregovoril. Pater gvardijan Gelazij iz Gorice, ki je bil slučajno nazoč — imel je obnašanje v Selu — djal ga je v sv. olje. Kmalu po poludne, ko se je g. gvardijan po dokončanem opraviu vrnil v župnijo, zdihlil je preblagi gospod župnik svojo blago dušo v gvardijanovi nazočnosti.

Vest o smrti pokojnega župnika razširila se je naglo po vsej župnji in tudi drugod ter je napravila globok utis žalosti med ljudstvom. Marsikatero oko je solza zalila, ko se je poizvedelo, da preblagega gospoda župnika ni več med živimi. Pogreb, ki se je vršil v torek 23. t. m., bil je razmeroma sijajen in velečasten. Gospod dekan Črniški in šest

duhovnov iz bližnje okolice in brežštevlna množina ljudstva sprejmi so ranjkega k večnemu počitku. Po dovršenih mrtvaških obredih v cerkvi stopil je prečastiti gospod dekan Cibič pred oltar ter vzel v svojem imenu faronov slavo od rankega župnika. V ginljivem, premišljenem in lepo sestavljenem govoru povedal je o značaji, življenju in pastirovanju pokojnega, končaje, da ostane njemu kot prijatelju in izvestno tudi svojim faranom vedno v blagom spominu, naj počiva v miru in večna luč naj mu sveti!

Pevci črniški pod vodstvom jako spetnega pevovodja, g. Kosovel-a iz Črnič, zapeli so pred župnijo „Oj kak grenek tožen je ločitev brikti čas“, na pokopališču pa „Jamica tiha“. Petje bilo je dovršeno, napravilo je na nazoče globok utis. Potem zročili smo materi zemlji pozemeljske ostanke preblazega gospoda, ki je blizu 19 let pastiroval v Batujski župniji, dočim je prej 17 let kot duhovnik služboval v Veležu, Šmarjah, Kanalu in v Ravni. Predaleč bi zašel, ko bi hotel le površno opisati delovanje ranjkega gospoda začesa njegovega pastirstva; v to bi tudi ne imel dovolj spretnega peresa; toda kdor koli bi se tej nalogi podvrge, pripoznati bi moral, da je bil pokojni dobrega, usmiljenega in blazega človeka, mož, ki je najvestneje in natančneje sploval svoje dolžnosti. Kako je ranjki svoje farane ljubil, skazal je s tem, da je v svoji oporoki zapustil matico 2000 f. v to, da je ustanovil štipendij za dijake iz svoje žlahte in, ko bi teh ne bilo, pa za dijake iz Batujške župnije.

Konečno nam je še omeniti, da je plemenita gospa Maiti položila krasen venec na rakev pokojnega, ter sklenemo z besedami gospoda dekana črniškega, naj počiva v miru in večna luč naj mu sveti!

V Selah na Krasu se bližajo nove občinske volitve. Sedajšnji župan je — plesalec, t. j. v seljanskej občini dovoljuje prepogostoma ja v n e p l e s e, pri katerih se dogajajo take hudobije, da jih ni javno imenovati. Slavno dobo svojega županovanja pričel je sedajni župan s p l e s o m, pri katerem je bil tak poboj, da so žandarji potem odpeljali v zapor župana in celo vrsto družih mož. Če tudi je sedel v preiskovalnem zaporu precej časa — potem se izlizzal brez obsodbe — vendar se ni spametoval. Končal je dobo svojega županovanja (vsaj tako upamo!) tudi s p l e s o m o največji suši, pri katerem plesu pa tudi ni bilo vse v redu. Za plačilo je prejel „p o d n o s“ od sl. c. kr. okr. glavnice v Sežani. Prav! Seljanski volilci! menda ste dovolj prepričani, da takega župana ni na svetu, kakor vaš sedajni. Da se vam — posebno še Hudoložanom — ne bodo po svetu posmehovali, izvolite zdaj take starešine, koji izmed sebe izvolijo takega župana, ki bode vnet za blagor in čast občine svoje in svojih občanarjev. Bomo videli!

Iz Devinske dekanije, dne 28. avgusta 1887. Osnujmo si podružnico „družbe sv. Cirila in Metoda“! Dekanija devinska je ob narodnostni meji, ona je tedaj izpostavljena nevarnosti potuječevanja vsaj v nekotih krajih. Devin sam na sebi je prvi na vrsti. Le srečnemu naključju, da ima Devin take moze v svojej sredi, ki ga varujejo, so imamo zahvaliti, da je v narodnem obziru še tak, kakoršen je.

Županstvo devinsko je uradevalo doslej skoro izključljivo v italijanskini. Ako bi imel Devin še v narodnem obziru mlačno duhovščino, postal bi kar čez noč italijansk. Laška bi bila potem tudi šola in konec bi bilo slovenskemu Devinu. Vse to bi se znalo tudi zgoditi in potem bi bil za nas izgubljen. Nekotji merodajni krogi tudi gledajo na to. Dekler je še čas, pomagajmo si sami in pomagali nam bodo tudi drugi. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda bode gotovo rado priskočilo na pomoč, ako se bodemo naj prej sami potrudili v ohranitev sedanjih naših postojank v narodnem in tudi verskem obziru.

Tudi nekotji drugi kraji v dekaniji so taki, da o narodnosti nič ne vedo, in naši nasprotniki, s katerimi ti občejejo, uže skrbijo in bodo še bolj skrbeli, da bode laščina v njih vedno več prostora dobivala. Laško petje se širi v nekaterih krajih tako, da je skoro popolnoma izpodrinilo slovensko. Da se s tem širi tudi nasproten verski dah, je več ko znano. Tedaj na delo! Snujmo si podružnico družbe sv. Cirila in Metoda; ona nam bode keristila v verskem in narodnem obziru. Komar srcé bije za vero in narodnost našo, naj se potruži, da se kakor mogoče kmalu ozirovati imenovana podružnica; obstanek ji bode gotov in uspeh povoljen, kajti dekanija je obširna in v vsakej duhovnji se dobí gotovo nekoliko družabnikov.

Politični razgled.

Na Dunaji je bil v ponedeljek velik vojaški svet pod predsedstvom cesarja; v torek se je pa cesar odpeljal k vojaškim vajam na Moravsko, potem na Ogersko.

Opozicija proti naredbi naučnega ministra gledé razpuščenja nekaterih srednjih šol je čedalje hujša. Poslanci sklicujejo svoje volilce, na Češkem tudi tabore, in se kaj ostró izražajo proti tej naredbi. Energične korake so storili nekateri državni poslanci tudi že pri vladi in občine hočejo razpuščene šole na svoje stroške vzdrževati, a vsem tem naporom se minister Gautsch odločno ustavlja; niti tega ne dovoli, da bi občine razpuščene šole same vzdrževale in nenavadno hiti z izvršenjem svojega odloka. To kaže ali njegovo odločnost ali pa tako porazumljenje ministrov, da jim ni mar, če s tem sedanjo večino državnega zbora razderejo.

Pravosodni minister je izdal ukaz, da se mora na Štorskem, Koroškem in na Primorskem v zemljiške knjige tudi slovensko vknjiževati, ako stranke to želijo, zato so nemški in laški časopisi zagnali strašen hrup, da se jim krivica godi.

Bolgarske zadeve postajajo če dalje bolj nevarne. Knez in vlada se nekako tako ponasata, kakor da bi bila Bolgarija neodvisna; evropske velevlasti pa tega ne morejo trpeti. Turčija je naganjala Rusko vlado, naj ji vender naznani svoje namere o Bolgariji. Na to je Rusija izrazila svoj namen, da bi poslala v Bolgarijo generala Ernrotha, kateri bi imel vse knježeve vladarske pravice, da bi razpustil skupščino, razpisal in izvršil nove volitve in vodil volitev novega kneza. Časopisi deloma trdijo, da je Turčija ta predlog sprejela, deloma pa pravijo, da se je izrazila, da hoče bolgarske zadeve tudi ona osodi prepustiti, in samo še o posebnih dogodbah poročati, dokler se velevlasti ne porazumejo za določno skupno postopanje.

Domače in razne vesti.

Goriška ljudska posojilnica, ustanovljena leta 1883, verlo napreduje. Leta 1886 znašal je denarni promet okroglih 36.000 gld.; letos pa je narastel v osmih mesecih na 46.984 gld. 94 kr.; tedaj presega p. l. vže za okroglih 10.000 gld. Ako bode ljudska posojilnica napredovala v prihodnjih štirih mesecih t. l., kakor do sedaj, bode znašal celoletni denarni promet gotovo nad 60.000 gld. To je ogromen znesek, ako pomislimo, da je vsakateri začetek težaven in da znašajo deleži le borih 10 gld.

Iz dotičnega pregleda pa posnamemo naslednje številke, katere bodo zanimalo vsakatega vnetega narodnjaka.

Začetkom leta bilo je v denarnici 613 gld. 89 kr., koncem meseca avgusta ostalo je 500 gold. 72 kr. Vplačalo se je na novo 119 deležev, došlo je v ta namen 1190 gld. glavnice in 41 gld. 50 kr. vstopnin; slednji znesek pripade po družinskih pravih rezervnemu zalogu. Vernilo se je pa 10 deležev v znesku 100 gld., priraslo je zatorej 109 deležev z glavnico 1090 gld.

Izposodilo se je v prvih osmih mesecih na menice gl. 20.442.— dolžniki so pa vernili starega dolga 5.787.— torej se je več izposodilo gl. 14.655.— kakor vernilo.

Vplačane obresti za izposojila znašajo gl. 1366.03 vplačani uradni stroški 428.45 za izposojila je došlo torej gl. 1794.48

Z navedenimi došlimi uradnimi stroški pokujejo se izplačani stroški posojilnice v znesku 198 gld. 14 kr., preostane 230 gld. 41 kr. Obrestonosno so vložile razne osebe na hranilne knjižice 14.023 gld., a ljudska posojilnica je vernila 1271 gld. 05 kr., ostane tedaj čisto naloženega 12.752 gld. 95 kr. Od hranilnih vlog preteklega in tekočega leta izplačal se je na račun tekočih obresti znesek 10 gl. 48 kr., na račun zastalih 158 gld. 02 kr. Razven tega došel je znesek 2 gld. 60 kr. na račun stroškov hranilaice. Izplačale so se deležnine za leto 1885 in 1886 v znesku 161 gl. 45 kr. Potrosil se je nadalje znesek 17 gld. 01 kr. na račun zgube in dobička in znesek 633 gld. 60 kr. za nakup vrednostnih papirjev.

Navedene številke nam jasno kažejo korist našega narodnega podjetja in so nam porok rednega poslovanja in neumornega truda društvenega ravnanstva in nadzorstva.

Zalibog, da v skrinhah naših mogotcev plesni še marsikatera petica, ki bi lahko v korist lastnikov pomnožila denarni promet in blagonosno dolovanje ljudske posojilnice. Takim priporočamo naš narodni zavod, pri katerem naj nalože svoj denar. Društvenemu ravnanstvu in nadzorstvu pa kličemo: **Pogumno naprej!**

Ravnateljstvo tukajšnega c. k. izobraževališča za učiteljice sprejema učenke v ravnateljevi pisarni 14. in 15. septembra od 9. do 12. ure predpoludne. Vsaka učenka, ki na novo vstopi, prinese naj se seboj: a) krstni ali rojstni list, b) zadnje šolsko spričevalo, in c) spričevalo uradnega zdravnika, da je popolnoma zdrava. Učenke, ki želé vpisane biti v c. k. dekliško vadnico, naj se oglasijo še šolskim spričevalom pri dotični učiteljici razrednici 14. in 15. septembra od 9. do 12. ure predpoludne. One, ki vstopijo na novo, imajo prinesiti seboj tudi krstni list. V tretji, četrti in peti razred se ne sprejemajo učenke zaradi pomanjkanja prostorov.

Voditeljstvo tukajšne c. k. deške vadnice bodo 13. 14. in 15. septembra od 9. do 12. zjutraj in od 3. do 4. ure dopoldne vpisavale samo učence za prvi razred slovenskega in laškega oddelka in pa tiste, ki so že do zdaj hodili v kateri razred te šole; dne 16. in 17. septembra od 9. do 12. zjutraj pa bode sprejemalo in izpraševalo samo tiste, ki skoderbodi želijo privikrat vstopiti ali v drugi, ali v tretji ali pa četrti razred te vadnice. Z vsakim učencem naj pride oče ali mati ali pa namestnik ter naj se oglesi, pri voditeljstvu te vadnice in izroči svoje zadnje šolsko spričevalo, ako je že hodil v katerokoli šolo. Vsak tudi, ki bi ne mogel plačati šolnine, ki znaša 2 gld. 50 kr. za vsako poluletje, in da še ni oproščen, poda naj prošnjo z ubožnim listom, ki ne sme biti več kot leto star, in ki mora natančno razložiti stanje in premoženje prosilčevih roditeljev in imeti podpis župana in mašnika dotičnega kraja. Dne 16. septembra od 8. uri bo sveta maša s prizivom svetega Duha; 19. septembra ob 8. zjutraj začne redno poučevanje.

Svoji k svojim. Glede našega članka pod tem naslovom v predzadnji „Soči“ dobili smo nekoliko ugodnih izvestij, katere nam kažejo, da smo ubrali pravo struno. Onim, ki se zanimajo za to zadevo, moramo omeniti, da bomo še le pozneje imenoma navajali v našem listu one prodajalce, gostilničarje, odvetnike, zdravnike in drugo, ki so nam Slovincem pravični in naklonjeni; kdor pa želi v tej zadevi že zdaj kaj poizvedeti, mu prav radi postrežemo ustmeno ali pismeno, in drugim, ki želijo da bi jih mi priporočevali, svetujemo, naj si napravijo lepe slovenske napise ter s tem javno pokažejo, da so nam res naklonjeni. Slovenski napisi v Gorici mnogo pripomorejo k boljši kupčiji, zato imajo Lahoni strah pred njimi. CORRIERE tudi sluti, da smo jeli naše nasprotnike za pravo žilo tipati. Rad bi nam kak „bavbav“ pokazal, pa ga nima. Pravi, da če bi hoteli Lahi po našem geslu, „Svoji k svojim“, postopati, nam bi lahko mnogo škodovali, ker bi odpustili iz službe naše ljudi, hlapce in dekle, kateri bi morali potem miloščine prositi, da bi se preživili. Kako kratkoviden je „Corriere“! Kadar bodo naši ljudje zahajali le k „svojim“, bodo kmalu prodajalnice, gostilnice in pisarnice naših nasprotnikov prazne in brez zaslužka, in ne bodo potrebovale ne hlapcev ne dekel, pa tudi plačevati jih ne bodo imele s čem, zato bodo morali lastniki prepustiti njih sedanja mesta našim ljudem; ti pa bodo ravno tako potrebovali postrežnikov, kot jih zdaj naši nasprotniki potrebujejo. Sicer pa slovensko ljudstvo na deželi prav želi, da bi naši ljudje ne hodili v mesto služiti, in sicer iz sledečih uzrokov: 1. ker je na deželi za obdelovanje kmetije vedno veliko pomanjkanje delavcev; 2. ker tisti, ki pridejo v mesto služiti, redkokdaj kaj prihranijo; kadar zbolé, pridejo v bolnišnico in mora domača občina drago za nje plačevati; kadar pa niso več za delo, pa pridejo s praznimi rokami v svoj kraj, ki jih mora rediti, in 3. ker se ljudje z dežele v mestu vsestransko pokvarijo.

Sicer pa opomnimo, da ost našega gesla „Svoji k svojim“ ni obrnjena proti nam pravičnim laškim someščanom, ampak le proti našim zagrizenim sovražnikom, ki si vse zvijače in hudobije umišljujejo, da nas z besedo in pisanjem v svojih časopisih zaničujejo, zasmejujejo in zasramujejo. Tem smo primorani zdaj pokazati zobe.

Za žensko učiteljsko v Gorici že več let iščejo primernejšo poslopje; ker pa ga ni dobiti, bo država zgradila novo. Namestništvo v Trstu je že dobilo od ministerstva naznanilo, da se sprejmejo stroški za to poslopje v prihodnji državni proračun. Res škoda, da v taki zavod zarad prostora ne morejo sprejemati primerno število gojenk.

Papirnici v Podgori so po Gorici že delj časa slabo prorokovali; namreč da bo morala izdelovanje papirja ustaviti, ker ne more z drugimi papirnicami tekmovali. Zarad tega je bilo lastništvo spomladi odpustilo iz službe glave vodje. Zdaj so pa Ritterji papirnico prodali nekemu dunajskemu društvu za 1 milijon in 4 sto tisoč goldinarjev. To društvo bo papirnico še vzdrževalo, pa vodilo jo bo samo pismeno z Dunaja.

Otroški vrt v Gorici se je za prihodnjo šolsko leto odprl včeraj. Stariši imajo tedaj zopet priložnost svoje otroke prepuščati dobremu varstvu, v katerem se kratkocasi in z raven mnogo lepega in dobrega priučijo.

Županstvo v Podgori in „Pro patria“ sta ta teden dobila od dež. šolskega sveta dovoljenje za otroški vrt in šolo. Občinski, t. j. slovenski otroški vrt je javen; laška šola in laški otroški vrt sta pa le zasebna.

V slovenski otroški vrt v Podgori se je vpisalo okoli 60 otrok, med temi jih je tudi nekoliko od furlanskih miroljubnih starišev.

„Pro patria“ je dobila v Podgori za italijanski otroški vrt, ki se je včeraj odprl, in za zasebno šolo, kakor „Corriere“ piše, 33 otrok. To je pač malo za silen napor tako velike tovarne!

Iz Podgore so nam piše o nekem Lahu G. D., kateri je o svojem času lepo pohlevno prišel v Podgore potrebnega kruha in prostora prosit kakor se pripoveduje, da je prosil jež k listici v jamo — zdaj se pa tudi to človeče šopiri, kakor se je šopiril jež v jami, ter zbada in zabavlja poštene domačine s takimi izrazi, da zbuja mnogo nevolje v občini. To je začetek nove kulturne dobe v Podgori!

Židina Curriera se je neizmerno veselila, da je bilo v Spletu v mestni svet tudi 6 Lahonov izvoljenih, sosebno še, ker je bil med njimi glasoviti Bajamonti; a zdaj poroča „Neue Presse“, da je okrajno glavarstvo izvolitev Bajamonta ovrгло.

Meso je imelo v Gorici že dolgo časa stalno ceno od 50 do 68 kr. kg, poslednje dni so mu jo pa znižali dvakrat po 2 kr. tedaj za 4 kr.

Vabilo k besedi, koje priredi tolminska čitalnica v svojih prostorih 4. dne septembra 1887. Vspored: 1. Jadransko morje — poje moški zbor; 2. Deklamacija; 3. „Nazaj v planinski raj“ — poje mešani 4. Igra „Kdor se poslednji smeje“; 5. Putnica „Kola“ — poje moški zbor; 6. Ples. Vstopnina k besedi za osebo 20 novcev. Pristop k plesu za gospode 50 novcev. Začetek točno ob 1/8 uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno Odbor.

Vabilo k slavnosti 70letnice Darovina Trstenjaka v slovenjem Gradu 4. septembra. Spored slavnosti: 1. Sveta maša v cerkvi sv. Ponkracija na gradu ob 10. uri. 2. Poklon deputacij in zastopnikov v župni hiši v Starem Trgu ob 12. uri. 3. Skupni obed ob 2. uri v gostilni g. Güntherjeve v Slovenjem Gradu. Slavno „Slovensko pevsko društvo“ bode med obedom pelo več zborov. 4. Ljudska veselica na Lobejevem vrtu se začne ob 4. uri: 1. Slavnostni govor bode govoril g. dr. I. Tavčar iz Ljubljane. 2. Koncert „Slovenskega pevskega društva“. 3. Prosta zabava, pri kateri svira domača godba.

Vstopnice za obed po 1 gl. se dobivajo pri slavnostnem odboru v Slov. Gradu. Kdor se ga želi udeležiti, naj se oglasi najdalje do 30. avgusta. Ravno tako za vožnjo iz Spodnjega Dravberga do Slov. Grada in za prenočišče. Vlak odhaja iz Maribora ob 8:15 dop. in ob 3. pop. ter prihaja v Spodnji Dravberg ob 11:16, oziroma 5:11 pop. Od Koroške strani prihaja vlak v Sp. Dravberg ob 10. uri dop. in 4. pop. Za vdeleževalce slavnosti, ki se oglašajo pravočasno svoj prihod, bodo vozovi pripravljeni na kolodvoru, da jih odpeljejo v 3/4 ure oddaljeni Slov. Gradec.

„Slovensko pevsko društvo“ bode pri slavnosti pelo sledeče pesmi: A. Moške zборе: 1. „Sokolska“ A. Förster. 2. „Domovina“ A. Medved. 3. „Mi vstajamo, Benj. Ipavic. 4. „Naprej“ Dav. Jenko. 5. „Tam kjer beli so snežniki“ A. Förster. 6. „Bože, živi, b'agoslovi“ Tovačovski. 7. „Lepa naša domovina“ Lichteneger. 8. „Jadransko morje“ Hajdrih. 9. „Danes tukaj, jutri tam Koejančič. 10. „Slovenec sem“ Gust. Ipavic. 11. „Molitev“ Dav. Jenko. B. Mešane zboro. 1. „Pozdrav“ Gust. Ipavic. 2. „Sem slovenska deklica“ J. Leben. 3. „Domovina“ F. S. Vilhar.

Vabilo k shodu slovenskih velikošolcev dne 9., 10. in 11. septembra 1887 v Ljubljani. Vspored: 9. septembra: Ob 1. uri 19 minut popoldne prihod zadnjih udeležencev. Zbirališče v čitalnici. Ob 3. uri odhod v Gornjo Šiško na Vodnikov rojstni dom. Ob 8. uri komers „pri Zvezdi“. 10. septembra: Ob 7. uri izlet na Gornji Rožnik. Ob 10. uri slavnostna seja v čitalnici. Ob 2. uri banket. Ob 7. uri eventualno nadaljevanje slavnostne seja. Ob 8. uri prosta zabava z godbo in petjem na vrti čitalničnem. 11. septembra: Ob polu 9. uri zjutraj malica na Koslerjevem vrti. Ob 11. uri 40 minut odhod na Bled. Vabilo velja za vstopnico in le za tisto osebo ali rodovino, na katere ime se glasi. Ker nekateri gospodje doslej še ni so doposlali priredovalnih pol, prosijo osrednji odbor, da oni dijaki ki se hoté udeležiti shoda slov. velikošolcev, to javijo vsaj do 5. septembra tajniku g. Fr. Gestriču v Ljubljani, oljanska cesta, 17. Osrednji odbor.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metode ustanovila se je 21. dne avgusta za bistrški okraj na Kranjskem ob Šempetra prosti Reki. Vpisalo se je do zdaj 12 ustanovnic, 62 letnic in 21 podpornic. Ta podružnica je prva sestra tržaške ženske podružnice. Živele, vrle Slovenske!

Dežja smo dobili dne 21. t. m. tudi na Krasu a ne zadosti. Poljedelci so pridno vsejali ajde in repe tor vsadili nekoliko zelja. Minoli teden je pokoče solnce zemljo zopet posušilo; ako ne dobimo v kratkem zopet dežja, vse delo bo zopet zastoj. Bog pomagaj! — V Dobrem dobu so uže imeli zahvalo za dež javen ples dne 28. t. m. Sram jih bodi! „Pravo“, župan!

Rogač, zabavni list iz Ljubljane ima v svoji 16 številki na 3. in 4. strani več dobrih dovtipov, katere bi Goričani radi prebrali, če bi vedeli za nje.

Ljudje črne in bele barve. Zamurci sploh niso prijatelji ljudem bele barve, nekateri rodovi pa jih zelo sovražijo, ker je med njimi vera, da so potomci bratomorca Kajna, črnci pa Abla. Med njimi je namreč ta le pravljica: Ko je Kaju ubil svojega brata Ablo, skril se je, da ga Bog ne vidi, a Bog ga je videl ter poklical: „Kaju, kde si?“ Ko je Kaju opazil, da se je zamenjati Bogu, prikazal se je, pa tako ostrasil božjega obličja, da je na mestu obobil; on je todaj zarodil bele ljudi, katere je Bog ustvaril črne. — Temu naj dodamo še to le: Nek zamurski rod, ki je sprejel krščansko vero, pritožil se je, da je hudič slikan črn, angelji pa beli; pravda je bila huda in ozbiljna, ker so črnci zahtevali belega hudiča in črne angelje; prišla je vsa stvar do škofa in ta je v svojej previdnosti potolažil zamurce s tem, da so doslej le beli ljudje malali hudiča in angelje, kadar pa jih bodo malali črni ljudje, potem bodo malali hudiča belege, angelje pa črne.

Poslano. (To smo prejeli od prijazne strani „Uredništvo“.) Začetkom novega šolskega leta dovoljemo si izmed sedanjih knjigotržčev v Gorici posebno gospoda F. Wokulata priporočiti, ker on že blizo 20 let prav primerno knjigotrž in svoje obiskovalce vedno točno in dobro postreza ter zagotavlja, da si bode v prihodnje še posebno prizadeval svojim obiskovalcem točno, dobro in po najnižji ceni postro zati. X. Y.

Javna zahvala.

Podpisani izrekam v imenu svojih bratov in sester najtoplejšo zahvalo prečastiti duhovščini, črniškemu občinskemu zastopstvu in sploh vsemu občinstvu, ki je tako mnogobrojno sprejelo našega nepozabnega brata, gospoda

Blaža Rijavica,

župnika v Batujah k večnemu počitku. — Presrečna hvala tudi pl. gospej L. Maiti za krasen vence in črniškim pevcem za spevano nagrobnoico.

Sv. Mihelj, 28. avgusta 1887.

ANT. RIJAVIC.

Zahvala.

Vsej p. n. gospodi, pevcem za izborni petje pa prijateljem in znancem, ki so v tolikem številu sprejeli k pogrebu zemeljske ostanke nepozabne nam matere, oziroma soproge

Marije Kodrič,

izreka najtoplejšo zahvalo

OSTALA ŽALUJOČA DRUŽINA.

Zahvala.

Vsem onim, koji so sprejeli danes v tako mnogobrojnem številu mojo nepozabljivo mater k zadnjemu počitku, zlasti g. župniku Dugulinu in drugim gospodom iz Ajdovščine, dalje visokorodnemu g. grofu Lantthieriju in graščinskim uradnikom, isto tako občinskim odbornikom, koji so mater do groba nosili, dalje slavni čitalnici, c. k. sodnijskim in davkarskim uradnikom iz Vipave in Ajdovščine, Vipavskim gasilcem in pevcem, konečno visokorodni grofinji ter vsem prijateljem in znancem, koji so položili stari materi prekrasne vence v lepem številu na grob in mi ob jednom izrazili svoje sočutje bodisi pismenim ali ustnim potom izreka najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo

žalujoči sin

JOSIP dr. KENDA.

V Vipavi, dne 23. avgusta 1887.

Poslano.

Podpisani sem zvedel, da je gospod Miha Stanič, kupec z lesom v Kanalu, kateri je lansko leto

za me kupoval sadje po hribih, morebit še mnogim prodajalcem dolžan, in da se izgovarja, da jim ne more plačati vse svote, dokler ne dobi od mene vsega denara: zato javljam, da sem gosp. Staniču vse sadje, katero je bil za me nakupil, že lansko leto plačal do zadnjega krajcarja, da torej ni moja krivda, ako prodajalci niso prejeli še vsega plačila.

HENRIK HÜBEL.

Oznaniło.

Letni semenj za živino in razno blago bode v Renčah dne 6. septembra t. l.

ŽUPANSTVO V RENČAH,
dne 29. avgusta 1887.

Semenj

bode v Dornbergu dne 15. septembra za živino in razno blago. Ta semenj je vsako leto reden, a je iz pratike in iz koledarjev izpuščen.

ŽUPANSTVO V DORNBERGU,
dne 1. septembra 1887.

Hiša v Šempasu

pri državni cesti z malim zemljiščem je po dobrih pogojih na prodaj. Kdor je hoče kupiti, naj se oglasi pismeno pri J. F. v Šempasu, poste restante. Pol kupne cene plača prec, drugo pol pozneje.

Prvo skladišče — V Raštelji št. 2/25

JOSIP CULOT V GORICI.

Bogata zaloga: celulojdnih zavrtnikov in zapostnikov za duhovnike, mešane in vojake; podobie, rožnih vencov, svetinj; cigaretnega papirja nove vrste; okvirjev s papirja z vsem, kar je treba, s papirja zlato, srebro in rudnate barve; lepoticja, dišav; vsake vrste igrač na veliko izbiro za dečke in deklice; raznoličnih kovčegov in popotnih torb za gospe in gospode; vsakovrstnih čevljev, čolnov in čolničkov malih in velikih za moške in ženske; vrhu tega vzakovrstnih galantarij ličnih in navadnih na veliko izbiro.

VRTNA SEMENA ZAGOTOVLJENA.

Zmiraj in vso po najnižjih cenah, da se ni bati tekmovalja.

Opomba. Naznanjam sl. občinstvu, da moje skladišče in štlačuna ob nedeljah in praznikih nista odprta.

Prvo skladišče — V Raštelji št. 2/25

NAZNANILO.

Usojam si naznaniti p. n. častitemu občinstvu, da sem z dnem 11. julija t. l. ustanovil v Mirnem apnensko peč (Ringofen), ki neprestano deluje. Izdelki apna bodo gotovo glede kakovosti in cene vsakega zadovoljili.

Za obilo naročitev se priporočujem!

Z odličnim spoštovanjem,

Fr. Pauletig.

Naročila sprejema moj zastopnik Aleksander Soller, via Vetturini h. št. 16.